ศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกัน ของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

Study of Unsecured Personal Loan Borrowing Behavior Among First Jobbers in Bangkok and the Metropolitan Area

อำนาจ ใจบุตร

สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Amnart Jaibut

Email: 6614154165@rumail.ru.ac.th

Faculty of Business Administration Program in Finance and Banking

Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสำรวจลักษณะประชากรศาสตร์กลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ที่มีพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล 2) ศึกษาระดับพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำแนกตามปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ 4) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.67 - 1 และวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ-เทส และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

การทดสอบสมมติฐานพบว่า 1) กลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ที่มีอาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกัน แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ และรายได้สุทธิต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกัน ไม่แตกต่างกัน 2) ปัจจัยด้านการเงิน คือ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน และด้านการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล และสามารถอธิบายพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ได้เท่ากับร้อยละ 71.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ วัยเริ่มทำงาน พฤติกรรมการก่อหนี้ ปัจจัยด้านการเงิน

ABSTRACT

This study aims to 1) Investigate the demographic characteristics of first jobbers who engage in personal loan borrowing behavior in Bangkok and its metropolitan areas. 2) examine the level of unsecured personal loan borrowing behavior among first jobbers in Bangkok and its metropolitan areas, 3) compare the unsecured personal loan borrowing behavior of first jobbers in these areas based on demographic factors, and 4) identify financial factors influencing borrowing behavior. The sample consisted of 400 first jobbers working or residing in Bangkok and nearby provinces. The quantity of the questionnaire was verified through the Index of Item-Objective Congruence (IOC), which ranged from 0.67 to 1.00. Data were collected using a questionnaire and analyzed through descriptive statistics (frequency, percentage, mean, and standard deviation) and inferential statistics including F-test and multiple regression analysis.

The results indicate that: 1) First jobbers with different occupations exhibit statistically significant differences in unsecured personal loan borrowing behavior at the 0.05 significance level. In contrast, gender, education level, marital status, and monthly net income do not show statistically significant differences in such behavior. 2) Financial factors, including financial literacy, financial attitude, and financial planning, significantly influence the unsecured personal loan borrowing behavior of first jobbers in Bangkok and its metropolitan areas. These factors collectively explain 71.10% of the variance in borrowing behavior, with statistical significance at the 0.05 level.

Keywords: first jobbers, borrowing behavior, financial factors

บทนำ

งานศึกษาของต่างประเทศและประเทศไทยส่วนใหญ่ให้ข้อสรุปผลของการก่อหนี้ครัวเรือนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยหนี้ครัวเรือนมักจะส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพียงระยะสั้นเท่านั้น แต่กลับมีผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจมากกว่าในระยะปานกลางถึงยาว อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้เติบโตช้าเป็นระยะเวลานาน ทั้งในกรณีประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา

ประเทศไทยมีงานศึกษาที่สะท้อนให้เห็นว่า หนี้ครัวเรือนส่งผลกระทบทางลบต่อเศรษฐกิจไทย พบว่า หนี้สินต่อรายได้ที่สูงมีนัยว่า การบริโภคของครัวเรือนจะมีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาวะทางเศรษฐกิจมากขึ้น และจะกระทบต่อภาพรวมของเศรษฐกิจได้มากกว่า หนี้ครัวเรือนเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในหลายปีที่ผ่านมา แม้ว่าสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) จะลดลงอย่างต่อเนื่องแต่ยังอยู่ในระดับสูง ซึ่งลดทอนกำลังซื้อและกดดันต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และฉุดรั้งศักยภาพการเติบโตของเศรษฐกิจไทย

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ปัญหาหนี้ครัวเรือนทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนเริ่มส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นวงกว้าง สะท้อนจากข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อ ณ สิ้นปี 2567 หนี้ครัวเรือนไทยรวมอยู่ที่ 16.4 ล้านล้านบาท โดยมีสัดส่วนหนี้สินครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ลดลงเล็กน้อยมาอยู่ที่ร้อยละ 88.40 แม้ว่าจะชะลอลงไปบ้าง แต่เป็นการลดลงจากผลของการชะลอการปล่อยสินเชื่อเป็นหลัก โดยเฉพาะจากนโยบายการปล่อยสินเชื่อที่เข้มงวดขึ้นของธนาคารพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม คุณภาพสินเชื่อครัวเรือนกลับลดลง โดยหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) สำหรับสินเชื่อส่วนบุคคลที่ค้างชำระเกิน 90 วัน มีมูลค่าสูงถึง 1.22 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.94 ของสินเชื่อรวมในไตรมาส 4 ปี 2567

ปัจจุบันอายุเฉลี่ยของลูกหนี้มีแนวโน้มลดลง หรือเรียกได้ว่าเป็นหนี้ตั้งแต่อายุยังน้อย โดยกลุ่มคนที่เพิ่งเข้าสู่วัยทำงาน หรือ First Jobbers (อายุ 25 – 29 ปี) ซึ่งมีอยู่ประมาณ 4.6 ล้านคน แต่กว่าร้อยละ 57 ของคนกลุ่มนี้เริ่มเข้าสู่วงจรหนี้ โดยเฉพาะลูกหนี้ในช่วงอายุระหว่าง 20 – 22 ปี ที่มักเริ่มต้นจากการก่อหนี้มอเตอร์ไซค์และหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลเป็นอันดับต้น ๆ โดยคิดเป็นสัดส่วนบัญชีมากถึงร้อยละ 41 และร้อยละ 43 ของจำนวนประชากรในช่วงอายุดังกล่าว ยิ่งกว่านั้นบัญชีลูกหนี้ที่มีหนี้มอเตอร์ไซค์ในกลุ่มอายุนี้กว่าร้อยละ 20 – 30 ของทั้งหมดเป็นหนี้เสีย ซึ่งระยะหลังพบว่าพฤติกรรมของลูกหนี้หันไปก่อหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลเพื่อพยุงการบริโภคมากขึ้น โดยหากพิจารณาสัดส่วนจำนวนบัญชีสินเชื่อต่อจำนวนบัญชีทั้งหมดของลูกหนี้ตั้งแต่อายุ 20 – 80 ปี พบว่า ลูกหนี้ตลอดทุกช่วงอายุมีสัดส่วนบัญชีสินเชื่อส่วนบุคคลมากกว่าร้อยละ 40 ของบัญชีทั้งหมด นอกจากนี้

ยังพบว่า สัดส่วนจำนวนบัญชีหนี้ส่วนบุคคลทั้งบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลในกลุ่มคนที่ยังไม่มีภาระสินเชื่อบ้านหรือรถยนต์สูงถึง 12.1 ล้านบัญชี ขณะที่จำนวนบัญชีและภาระหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลที่ผูกกับสินเชื่อบ้านและ/หรือรถยนต์ มีสัดส่วนร้อยละ 28.2 ของบัญชีสินเชื่อทั้งหมด (หรือ 6.6 ล้านบัญชี) เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.2 ของบัญชีสินเชื่อทั้งหมดในปี 2561 ซึ่งสวนทางกับสัดส่วนหนี้บ้านหรือหนี้รถยนต์ที่มักจะเพิ่มขึ้นในช่วงของลูกหนี้ในวัยทำงานเป็นหลัก

หนี้ครัวเรือนของไทยสะท้อนให้เห็นว่าคนไทยทุกช่วงวัยกำลังประสบปัญหา “รายได้โตไม่ทันรายจ่าย” กระทบต่อความสามารถชำระหนี้ ก่อหนี้ซ้ำ ๆ จนกลายเป็นหนี้พอกเรื้อรัง ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ช่วงวัย 1. วัยเริ่มทำงาน เป็นช่วงที่คนเริ่มมีรายได้หลังเรียนจบ แต่รายได้ยังไม่สูงนัก แต่กลับต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นตาม 2. กลุ่มวัยเกษียณ เป็นช่วงวัยที่รายรับน้อย แต่รายจ่ายยังมีอยู่ จึงต้องหันมาพึ่งพาเงินออม รวมถึงสวัสดิการอื่น ๆ หลังเกษียณ 3. กลุ่มวัยสร้างครอบครัว โดยทั่วไปเป็นกลุ่มที่มีความสามารถในการเข้าถึงสินเชื่อและการชำระหนี้ได้ดีกว่า 2 กลุ่มแรก แต่ภาระหนี้ที่ต้องแบกรับสูงตั้งแต่วัยเริ่มทำงาน รวมถึงยังมีภาระรุมเร้ารอบด้านทั้งเพื่อการใช้จ่ายส่วนตัว สร้างครอบครัว ชำระหนี้เดิมที่มีอยู่ ตลอดจนรับผิดชอบพ่อแม่ รวมถึงดูแลลูกไปพร้อมกัน จึงพบเห็นบางกลุ่มมีปัญหาสภาพคล่องที่น้อยลง ซึ่งมักจะเห็นกลุ่มนี้มีแนวโน้มก่อหนี้ในระดับสูงมากที่สุด

ณ สิ้นปี 2567 ธุรกิจสินเชื่อบัตรเครดิตมียอดสินเชื่อคงค้างอยู่ที่ 4.97 แสนล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ภายหลังจากที่เติบโตร้อยละ 3 ในปี 2566 เนื่องมาจากความเข้มงวดในการอนุมัติสินเชื่อของผู้ประกอบการ และส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการปรับอัตราผ่อนชำระขั้นต่ำ (Minimum payment) ของบัตรเครดิตขึ้นมาเป็นร้อยละ 8 เมื่อต้นปี 2567 จากระดับร้อยละ 5 ในปี 2566 ทำให้มีการชำระคืนสินเชื่อมากขึ้น อีกทั้ง ธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ข้อมูลตัวเลขการใช้จ่ายในประเทศผ่านบัตรเครดิต ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2568 มีปริมาณการใช้จ่ายในประเทศของบัตรอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 182,336 ล้านบาท และมียอดสินเชื่อคงค้าง จำนวน 457,559 ล้านบาท ในขณะที่สินเชื่อส่วนบุคคลทยอยปรับตัวลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2565 โดย ณ สิ้นปี 2567 มียอดสินเชื่อคงค้างอยู่ที่ระดับ 4.8 แสนล้านบาท ลดลงร้อยละ 5 ในปี 2567 เทียบกับที่ชะลอตัวลงร้อยละ 1 ในปี 2566 เนื่องมาจากการปรับเกณฑ์ในการให้สินเชื่ออย่างระมัดระวังมากขึ้น ประกอบกับมีการตัดหนี้สูญ (Write off) เพื่อควบคุมคุณภาพสินทรัพย์ให้อยู่ในกรอบความเสี่ยง

ปัญหาหนี้ครัวเรือนไทยเป็นผลสะท้อนจากโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมที่ต้องการการปฏิรูปอย่างเป็นระบบ การแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อสร้างระบบเศรษฐกิจที่มีความยั่งยืนและลดความเปราะบางทางการเงินในระยะยาว

ดังนั้นจากปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาจึงเกิดข้อสงสัยว่าท่ามกลางความเจริญด้านวัตถุ เทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ ๆ และแหล่งเงินทุนที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น ซึ่งนับวันโลกได้ก้าวเข้าสู่เทคโนโลยีดิจิทัลและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น กลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First jobbers) ที่มีพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าข้างต้นได้ง่ายจะส่งผลกระทบอย่างไรต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First jobbers) ในพื้นที่

กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First jobbers)

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อสำรวจลักษณะประชากรศาสตร์กลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ที่มีพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

2. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำแนกตามปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์

4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ศึกษาปัจจัยอิสระ ได้แก่ ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกัน ปัจจัยด้านการเงิน โดยมีตัวแปรตาม คือพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น จำนวน 400 คน และกำหนดระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลและศึกษาทำวิจัย ช่วงเดือนกันยายน ถึง ตุลาคม 2568

สมมติฐานงานวิจัย

1. ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

2. ปัจจัยด้านการเงินส่งผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้ของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

2. เพื่อให้สถาบันการเงิน หรือผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ สามารถนำข้อมูลพฤติกรรมการเลือกใช้สินเชื่อต่าง ๆ ของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ไปใช้ในการกำหนดแนวทางดำเนินงานได้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

สินเชื่อส่วนบุคคล (Personal Loan) คือ สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เป็นสินเชื่อส่วนบุคคลที่ต้องมีหลักทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน หรือรถยนต์ มาค้ำประกันในการขอสินเชื่อ หรือไม่มีหลักประกัน (Clean Loan) ที่ให้แก่บุคคลธรรมดา (ผู้กู้) เมื่อผู้กู้ได้รับอนุมัติวงเงินสินเชื่อส่วนบุคคล สามารถนำเงินที่ได้จากการขอสินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารแห่งหนึ่ง ไปใช้ชำระค่าสินค้าหรือบริการตามวัตถุประสงค์ส่วนตัวได้อย่างอิสระ และทยอยผ่อนชำระคืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นจำนวนงวดตามที่ได้ตกลงกันไว้ ซึ่งจะเหมาะกับการใช้ในเหตุการณ์ฉุกเฉินที่จำเป็น เช่น อุบัติเหตุ เจ็บป่วย ซ่อมบ้านแบบเร่งด่วน หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด เป็นต้น สินเชื่อส่วนบุคคลจะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ บัตรเครดิต บัตรกดเงินสด และสินเชื่อส่วนบุคคลประเภทต่าง ๆ เช่น วงเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชี (O/D) สินเชื่ออเนกประสงค์ เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประชากรศาสตร์ มีความสำคัญกับการศึกษาที่เกี่ยวกับผู้บริโภคเป็นอย่างมาก ซึ่งเห็นได้จากการกำหนดกลุ่มเป้าหมายจาก เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้พฤติกรรมการบริโภคแตกต่างกันไป ดังนั้น นักการตลาดจึงอาศัยปัจจัยเหล่านี้เพื่อวางแผนทำการตลาด (เหมชาติ สุวพิศ, 2562) จากแนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรของลักษณะประชากรศาสตร์ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ด้าน เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน เนื่องจากเป็นตัวแปรที่สำคัญของข้อมูลผู้บริโภค จะทำให้สถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน สามารถนำมาวางแผนกลยุทธ์สร้างความต้องการ หรือสร้างภาพลักษณ์ที่ดีเพื่อให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อส่วนบุคคล (Personal Loan) เพื่อให้เข้าถึงและตรงกับกลุ่มเป้าหมายโดยตรงมากที่สุด

ทักษะทางการเงินที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีความเป็นอยู่ที่ดี สามารถผ่านพ้นความท้าทายต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคง อาทิ ความท้าทายทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่กระทบต่อภาคประชาชนและธุรกิจในวงกว้างเป็นระยะเวลานาน ส่งผลให้เกิดหนี้สินภาคครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้น ด้านสังคมที่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ และด้านเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องปลดล็อกให้เกิดเทคโนโลยีทางด้านการเงินในรูปแบบใหม่และมีการใช้งานอย่างแพร่หลายจนเกิดเป็นความปกติใหม่ในสังคม แต่ในอีกด้านหนึ่งเทคโนโลยีก็อาจนำมาซึ่งภัยทางการเงินที่อาจเกิดได้จากหลายสาเหตุ เช่น ความซับซ้อนหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ความประมาทหรือการขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้งานของผู้ใช้ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ตระหนักถึงความท้าทายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินโดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีทักษะทางการเงินที่ดี ร่วมกับการติดตาม

ผ่านการสำรวจทักษะทางการเงินของคนไทย เพื่อให้ทราบระดับทักษะและพัฒนาการทางการเงิน ซึ่งเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายการส่งเสริมความรู้ทางการเงินที่เหมาะสม

การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นกระบวนการที่มีลำดับขั้นตอนชัดเจน เพื่อให้บุคคลสามารถจัดการทรัพยากรทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ตั้งไว้ โดยประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก (ศิรินุช อินละคร, 2548) ดังนี้ 1. ประเมินสถานะทางการเงินของบุคคลในปัจจุบัน โดยบุคคลต้องทำการประเมินสถานะทางการเงินของตนเองในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย รายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ หนี้สิน และเงินออม วิธีการที่นิยมใช้ในการประเมิน ได้แก่ การจัดทำงบการเงินส่วนบุคคล เช่น งบดุลส่วนบุคคล และงบรายได้-ค่าใช้จ่าย เพื่อให้เห็นภาพรวมทางการเงินอย่างชัดเจน 2. กำหนดเป้าหมายทางการเงิน ช่วยให้การวางแผนมีทิศทางชัดเจน โดยบุคคลต้องระบุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการให้ชัดเจน เช่น ต้องการซื้อรถยนต์ในอีก 2 ปีข้างหน้า หรือเตรียมเงินสำหรับการศึกษาของบุตร เป้าหมายควรมีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสถานะทางการเงินของบุคคล เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม 3. กำหนดทางเลือกและการประเมินทางเลือก ในการบรรลุเป้าหมายพิจารณาจากสถานะทางการเงิน ภาวะเศรษฐกิจ และความเสี่ยงของแต่ละทางเลือก 4. สร้างและปฏิบัติตามแผนการเงิน โดยระบุวิธีการดำเนินการให้ชัดเจน และการใช้บริการทางการเงินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติตามแผนอย่างเคร่งครัดเป็นสิ่งสำคัญที่สุด 5. ติดตามผล และปรับปรุงแผน การวางแผนการเงินเป็นกระบวนการที่ต้องมีการติดตามและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การทบทวนแผนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้สามารถปรับแผนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และรักษาเสถียรภาพทางการเงินได้อย่างยั่งยืน

พฤติกรรมของผู้บริโภคที่แสดงออกจากการค้นหา การใช้สอยผลิตภัณฑ์และการบริการ การประเมินผล ซึ่งคาดว่าตอบสนองความต้องการของตนเอง หรือเพื่อตอบสนองความต้องการภายในครัวเรือน และผู้บริโภคนั้นมีความแตกต่างกันในลักษณะประชากรศาสตร์ เช่น อายุ รายได้ ระดับการศึกษา รสนิยม ศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีค่านิยม เป็นต้น ดังนั้นพฤติกรรมและความรู้สึกของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์จึงแตกต่างกันออกไป ทำให้มีการบริโภคสินค้าและบริการที่แตกต่างกัน (Schiffman and Kanuk, 1994)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของงานวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปตีความเชิงวิชาการได้อย่างถูกต้องตามหลักการทางสถิติ

2. กลุ่มประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรที่พักอาศัยหรือสถานที่ทำงานอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล (นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และนครปฐม) ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถที่จะทราบจำนวนประชากรได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จึงใช้วิธีการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร W.G. Cochran (1953) กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคาดเคลื่อนร้อยละ 5 ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเน้นคำถามตามความเป็นจริงของผู้ตอบ แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทางประชากรศาสตร์เป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง คำถามในส่วนนี้เป็นคำถามที่ใช้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้สุทธิต่อเดือน

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกัน มีจำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านการเงินที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ที่เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ ตามรูปแบบไลเคิร์ท สเกล (Likert Scale) มีจำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ด้านความรู้ทางการเงิน จำนวน 5 ข้อ ด้านทัศนคติทางการเงิน จำนวน 5 ข้อ และด้านการวางแผนทางการเงิน จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ที่เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ ตามรูปแบบ ไลเคิร์ท สเกล (Likert Scale) มีจำนวน 10 ข้อ

4. วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ (IOC) และอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำมาดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด คือ กลุ่มประชากรวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบสะดวก

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มประชากรตัวอย่างและข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal

Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล โดยใช้สถิติพื้นฐานค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการปรับตัวในการทำงาน เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยแบบจำแนกทางเดียว (One Way ANOVA) ด้วยค่าสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จากนั้น เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ (Multiple comparison) ด้วยวิธี LSD และสุดท้ายใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

ผลการวิจัย

พฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ใช้สินเชื่อบุคคลเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการที่ไม่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันมาเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ใช้สินเชื่อบุคคลเพื่อจ่ายค่าใช้จ่ายเกินกว่ารายได้ประจำ และมีการติดตามและตรวจสอบยอดหนี้สินเชื่อบุคคลของตัวเองเป็นประจำ สมัครสินเชื่อบุคคลหลายสถาบันพร้อมกัน ชำระหนี้สินเชื่อบุคคลตรงตามกำหนดเวลาส่วนใหญ่ ใช้สินเชื่อบุคคลเพื่อจ่ายค่าใช้จ่ายฉุกเฉินหรือเหตุจำเป็น พิจารณาอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมก่อนตัดสินใจสมัครสินเชื่อ ใช้สินเชื่อบุคคลเพื่อรักษามาตรฐานชีวิตหรือภาพลักษณ์ในสังคม พยายามหลีกเลี่ยงการก่อหนี้สินเชื่อบุคคลเกินความจำเป็น และวางแผนใช้สินเชื่อบุคคลอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจสมัคร ตามลำดับ

ข้อมูลส่วนบุคคล ด้านอาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านการเงิน ได้แก่ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน และด้านการวางแผนทางการเงินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพสมรส อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานองค์การของรัฐ และมีรายได้สุทธิต่อเดือน 15,001 – 30,000 บาท ปัจจัยด้านการเงินที่มีผลกับพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความรู้ทางการเงิน มาเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ด้านทัศนคติทางการเงิน และด้านการวางแผนทางการเงิน ตามลำดับ

ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกัน ซึ่งสอดคล้องกับ จารุกิตติ์ ขวัญมงคลพงศ์ (2567) ศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้และการจัดการหนี้ของกลุ่มคนเจเนอเรชั่นวายในเขตกรุงเทพมหานคร ธัญรดา เย็นฉ่ำ (2566) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบทางการเงินของผู้ใช้ซื้อก่อนจ่ายทีหลัง กลุ่มเจเนอเรชั่นวายในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ ปุญยกฤษ สุภาพจน์ (2561) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคลที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ศึกษาในทำนองเดียวกัน ผลการศึกษาดังกล่าวจึงสรุปว่า อาชีพมีบทบาทสำคัญสำคัญต่อความสามารถในการจัดการรายได้และค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะกลุ่มอาชีพข้าราชการ/พนักงานราชการ อาจเป็นผลมาจากความมั่นคงของรายได้และการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ทางการเงินสูงกว่ากลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ

ปัจจัยด้านการเงิน ได้แก่ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน และด้านการวางแผนทางการเงิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกัน ซึ่งสอดคล้องกับ จารุกิตติ์ ขวัญมงคลพงศ์ (2567) ศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้และการจัดการหนี้ของกลุ่มคนเจเนอเรชั่นวายในเขตกรุงเทพมหานคร ธัญรดา เย็นฉ่ำ (2566) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบทางการเงินของผู้ใช้ซื้อก่อนจ่ายทีหลัง กลุ่มเจเนอเรชั่นวายในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และณัฐชยา สกุลพอง (2562) ศึกษาทักษะทางการเงินที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการก่อหนี้เกินตัวของครูที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูและอื่น ๆ ซึ่งได้ศึกษาในทำนองเดียวกัน ผลการศึกษาดังกล่าวจึงสรุปว่า ปัจจัยด้านการเงิน เป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันการเงิน หรือกลุ่มผู้ประกอบการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ เนื่องจากผู้ใช้บริการผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่มีความรู้ทางการเงินในระดับสูง จะมีแนวโน้มที่บริหารจัดการการเงินส่วนบุคคลได้เป็นอย่างดี มีการวางแผนทางการเงินในอนาคต รวมถึงการสำรองเงินไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน โดยใช้สินเชื่อส่วนบุคคลตามความจำเป็น เพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินชีวิต ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันการเงิน สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการต่อผู้บริโภค และสนับสนุน/ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่สอดคล้องกับปัจจัยด้านเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ซึ่งประชากร

ที่ศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลเท่านั้น ในการวิจัยครั้งถัดไปควรมีการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในส่วนภูมิภาค หรือหัวเมืองใหญ่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว หรือระดับประเทศด้วย เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่มีความหลากหลายและข้อมูลที่เป็นภาพรวมมากยิ่งขึ้น

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติม เกี่ยวกับตัวแปรปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกันของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobbers) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เช่น ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย เป็นต้น เพื่อนำมาแก้ไขและปรับปรุงเพื่อให้มีผลการศึกษาที่มีความสมบูรณ์มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

จารุกิตติ์ ขวัญมงคลพงศ์. (2567). *พฤติกรรมการก่อหนี้และการจัดการหนี้ของกลุ่มคนเจเนอเรชั่นวายในเขตกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ณัฐชยา สกุลพอง. (2562). *ศึกษาทักษะทางการเงินที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการก่อหนี้เกินตัวของครูที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูและอื่นๆ.* การค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ธัญรดา เย็นฉ่ำ. (2566). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบทางการเงินของผู้ใช้ซื้อก่อนจ่ายทีหลัง กลุ่มเจเนอเรชั่นวายในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.* การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2568). *“หนี้ครัวเรือนไทย วิกฤติแค่ไหน ทำไมถึงไม่ควรมองข้าม”.* สืบค้นเมื่อ 19 กันยายน 2568 จาก https://projects.pier.or.th/household-debt/

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2568). *“รายงานประจำปีธนาคารแห่งประเทศไทย”.* สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2568 จาก https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/reports/annual-report/report-2024.html

ปุญยกฤษ สุภาพจน์. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้สินเชื่อบุคคล (Personal Loan) ที่ไม่มีหลักประกัน ของกลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First jobbers) ในเขตกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิรินุช อินละคร. (2548). *การเงินบุคคล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เหมชาติ สุวพิศ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการตลาดนัด ของผู้บริโภคในพื้นที่ต.เขาขลุง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยากรุงเทพ.

Cochran, W.G. (1953). *Sampling Technique.* New York : John Wiley & Sons. Inc.

Schiffman, L. G., & Kanuk, L. L. (1994). Consumer behavior (5th ed.). Englewood Cliffs, NJ.: Prentice-Hall.